

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarstraat 54
6814 DZ Arnhem

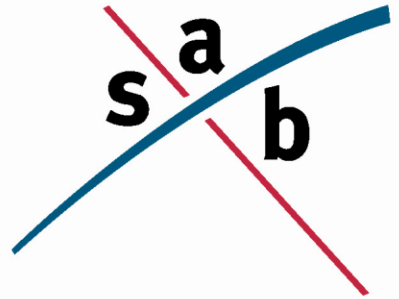
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

memo

aan: Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Oost

van: SAB

ons kenmerk: DBOS/HOMV/150155

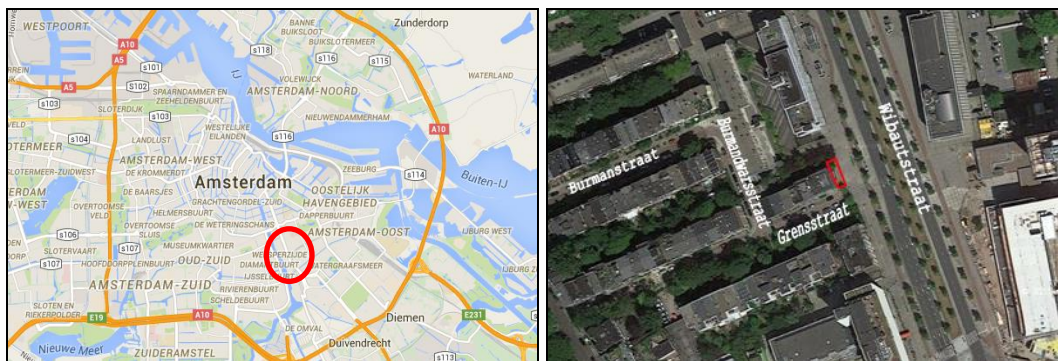
datum: 12 januari 2016

betreft: Quick scan flora en fauna, Wibautstraat 130 te Amsterdam, realisatie van het "Thonikgebouw"

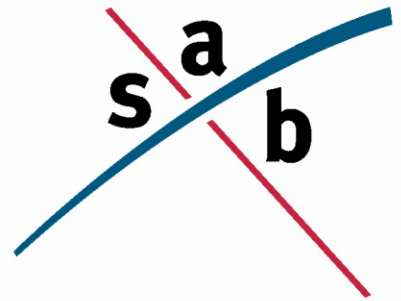
INLEIDING

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (*gebiedsbescherming*), de Flora- en faunawet (*soortenbescherming*) en eventuele andere betrokken natuurregeling. Voorliggend onderzoek betreft een quick scan (in de vorm van een memo) waarin op basis van een gebiedsanalyse en beschikbare soortgegevens uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied.

Voor de effectenbeoordeling is een kort veldbezoek op locatie uitgevoerd en is de betreffende gevel bekeken. Het plangebied is gelegen in stadsdeel Oost in de kern van Amsterdam, op de hoek van de Grensstraat en de Wibautstraat. Hier is men voornemens nieuwbouw te realiseren. Deze nieuwbouw betreft het "Thonikgebouw" aan de Wibautstraat 130. Navolgende afbeelding geeft de globale ligging van het plangebied weer.

Links: topografische kaart met globale ligging van het plangebied rood omcirkeld. Rechts: luchtfoto met globale ligging plangebied rood omkaderd. Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

GEBIEDSBESCHERMING

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet), Natuurnetwerk Noord-Holland (NNN), Natuurverbindingen (NV), weidevogelleefgebied en ganzenfoerageergebied dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op deze gebieden. Het plangebied ligt niet in een beschermd gebied in het kader van de NB-wet, het NNN, weidevogelleefgebied en ganzenfoerageergebied.

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn Markermeer & IJmeer op een afstand van ongeveer 5 kilometer en IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske op ongeveer 9 kilometer van het plangebied. De beoogde ontwikkelingen zullen geen negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van deze nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Nader onderzoek in de vorm van een Voortoets Natuurbeschermingswet 1998 wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

Het dichtstbijzijnde gedeelte van het NNN bevindt zich op ongeveer 3 kilometer ten zuiden van het plangebied en op iets grotere afstand (ongeveer 4 kilometer ten oosten) ligt een gedeelte van het NNN grote wateren. Op ongeveer 3,5 kilometer ten oosten van het plangebied bevindt zich verder een NV en op ruim 3 kilometer ten zuiden van het plangebied is een weidevogelleefgebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde ganzenfoerageergebied bevindt zich op ongeveer 5,5 kilometer van het plangebied en betreft het gebied Waterland – Oost. Gezien de afstand van het plangebied tot deze natuurgebieden, de tussenliggende bebouwing en de reeds bestaande achtergrondverstoring uit de kern van Amsterdam zijn er door de beoogde plannen geen negatieve effecten te verwachten op de wezenlijke kenmerken en waarden van deze nabijgelegen gebieden.

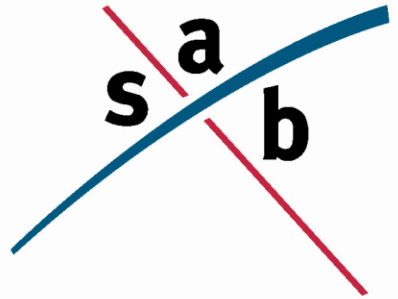
SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

Vleermuizen

Vleermuizen verblijven overdag over het algemeen in bomen (in holtes, holen of achter loszittend schors) of in gebouwen (in spouwmuur, onder dak, achter gevelbetimmering, etc.). De zijde van het gebouw aan de Wibautstraat is tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op de aanwezigheid van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. Tussen de planken van de gevelbetimmering zijn meerdere geschikte spleten en kieren aangetroffen. Vleermuizen kunnen hier tussen kruipen en de ruimte achter of tussen de gevelbetimmering bereiken. De Wibautstraat zelf vormt geen optimaal foerageergebied vanwege de veelvuldige verlichting en het geringe aantal bomen. De Grensstraat daarentegen, vormt wel een geschikte foerageerplek vanwege de aanwezige groenstructuren. Foerageergebied in de omgeving van een potentiële verblijfplaats vergroot aanzienlijk de kans dat een verblijfplaats ook daadwerkelijk door vleermuizen in gebruik is.

De kans dat er een verblijfplaats van vleermuizen in het gebouw aanwezig is wordt niet heel groot

geschat, vanwege de ligging langs de drukke en lichte Wibautstraat. Echter, door de geschiktheid van de gevelbetimmering als verblijfplaats en de aanwezige foerageerplekken in de Grensstraat, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten. Door direct voor de gevelbetimmering te bouwen vindt er mogelijk aantasting plaats van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Er is dan mogelijk sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Om met zekerheid vast te kunnen stellen of in de gebouwen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten aanwezig zijn, wordt nader onderzoek naar deze soorten noodzakelijk geacht. Als blijkt dat verblijfplaatsen aanwezig zijn, dient een ontheffing Flora- en faunawet aangevraagd te worden en dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden.

In het plangebied zelf bevinden zich geen bomen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zijn derhalve uitgesloten. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van een essentiële vliegroute of een essentieel foerageergebied.

Selectie van foto's van het plangebied / bebouwing grenzend aan plangebied

Situering plangebied

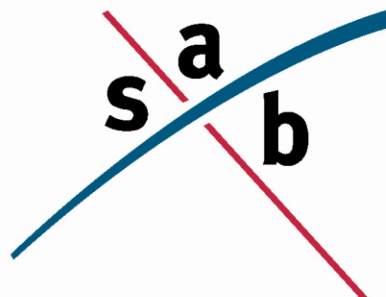
Bebouwing grenzend aan plangebied

Grensstraat

Betimmering zijgevel aangrenzende bebouwing

Betimmering zijgevel aangrenzende bebouwing

Overige soortgroepen

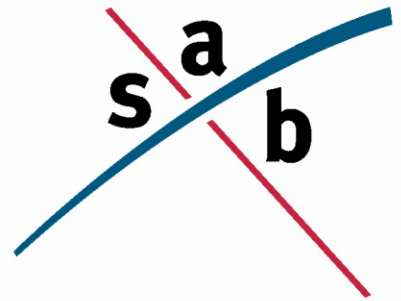
Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit onbebouwde grond, onderdeel van de openbare ruimte. Deze openbare ruimte betreft de stoep van de Wibautstraat. Strikt beschermde vaatplanten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden hier ook niet verwacht, aangezien natuurlijke en stabiele groeiplaatsen ontbreken.

Strikt beheerde grondgebonden zoogdieren worden niet in het plangebied verwacht door het ontbreken van een bos of ruig terrein in de nabijheid. Tevens omvat het plangebied geen bomen en vormt de ligging langs de drukke Wibautstraat geen geschikte leefomgeving. Vanwege het ontbreken van een geschikt biotoop worden strikt beschermde grondgebonden zoogdieren niet in het plangebied verwacht.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die in een dergelijke stedelijke omgeving voor kunnen komen zijn de huismus en gierzwaluw. Gierzwaluwen maken hun nestplaats vaak in kieren en holtes tussen dakpannen in gebouwen. In het gebouw zijn er geen holtes, kieren of spleten gevonden die geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats voor gierzwaluwen. In het plangebied worden derhalve geen nestlocaties van gierzwaluwen verwacht. Huismussen broeden voornamelijk in gebouwen, in schuren, onder dakpannen, of in gaten en kieren van gebouwen. De bebouwing in het plangebied wordt niet geschikt geacht als nestlocatie voor de huismus. Tijdens het veldbezoek zijn er daarnaast geen huismussen in het plangebied of in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Aangezien huismussen zeer honkvast zijn, altijd in de omgeving van hun nesten te vinden zijn en er geen geschikte nestlocatie in het plangebied aanwezig is, kan worden geconstateerd dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van de huismus. Nesten van vogels met een jaarrond beschermde status worden derhalve niet in het plangebied verwacht.

Strikt beschermde reptielen en amfibieën zijn niet te verwachten aangezien het terrein niet verruigd is en geen open water aanwezig is. Vanwege het ontbreken van watergangen zijn er ook geen strikt beschermde vissoorten te verwachten.

De specifieke eisen die strikt beschermde insecten en andere ongewervelden in hun leefgebied nodig hebben, zijn niet aanwezig in het plangebied. Strikt beschermde vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en overige ongewervelden zijn derhalve niet te verwachten in

het plangebied.

Mogelijk komen binnen het plangebied wel enkele licht beschermde soorten (tabel 1 Flora- en faunawet) voor. Voor deze licht beschermde soorten geldt dat bij dergelijke ruimtelijke ingrepen aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

ZORGPLICHT

Wel dient met de plannen altijd rekening gehouden te worden met een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet. Deze voorwaarden zijn:

- in de broedperiode van vogels (globaal half maart tot half augustus) kunnen vogels in de buurt van het plangebied broeden. Om verstoring van deze broedvogels te voorkomen wordt daarom bij ruimtelijke ingrepen altijd geadviseerd om de bouwwerkzaamheden buiten deze periode te starten. Als buiten de broedperiode wordt gestart met bouwen, merken vogels bij het zoeken naar een geschikte nestlocatie dat rond het plangebied teveel verstoring is, waardoor ze elders een geschikte nestlocatie zoeken. Als de werkzaamheden toch in de broedperiode gestart moeten worden, dient aantoonbaar te worden vastgesteld dat geen broedende vogels in de directe omgeving van het plangebied aanwezig zijn. Als toch een broedvogel in of net buiten het plangebied wordt aangetroffen, dient contact op te worden genomen met een ecooloog met kennis van vogels.
- op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken.

CONCLUSIE

Men is voornemens nieuwbouw te realiseren op de hoek van de Grensstraat en de Wibautstraat. Nader onderzoek voor wat betreft gebiedsbescherming in relatie tot gebieden beschermd volgens de Natuurbeschermingswet 1998, NNN, ganzenfoerageergebied en weidevogelleefgebied wordt niet noodzakelijk geacht. Het plan heeft geen negatief effect op deze gebieden. Om die reden staat het aspect gebiedsbescherming de uitvoerbaarheid van het plan niet in de weg.

Inzake soortenbescherming worden strikt beschermde vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën, vissen, insecten en overige ongewervelden niet in het plangebied verwacht. Echter, nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is noodzakelijk om te bepalen of het voornemen een effect heeft op deze soortgroep en wat de gevolgen zijn voor het plan in het kader van de Flora en faunawet. Derhalve kan zonder aanvullend onderzoek niet met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden gesteld of de Flora- en faunawet aan de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan in de weg staat.

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

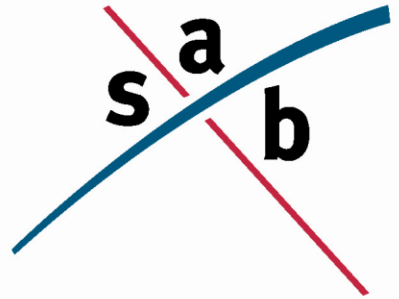
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

ADVIES VLEERMUISONDERZOEK

Het nader onderzoek vleermuizen dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2013 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Dit protocol stelt vast dat vier veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Twee daarvan dienen plaats te vinden in de periode van 15 mei tot en met 15 juli met een tussenperiode van circa 30 dagen. De andere twee veldbezoeken dienen tussen 15 augustus en 30 september plaats te vinden met een tussenperiode van circa 20 dagen. Door het uitvoeren van vier veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het plangebied. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn en de werkzaamheden een effect kunnen hebben dan dient mogelijk een ontheffing Flora- en faunawet aangevraagd te worden en dienen mitigerende maatregelen te worden uitgevoerd.